

Back In Time: első lépések a Linux időgéppel

PCLinuxOS Magazine – 2021. szeptember

írta: David Pardue (kalwisti)

Bevezetés

A járvány során sokkal körültekintőbbé váltam a két asztali gépemen alkalmazott mentéssel kapcsolatban; a Timeshift (rendszerfájlokra) és a Grsync (dokumentumokra és személyes fájlokra) kombinációját használom. Nemrég láttam a PCLinuxOS fórumán, hogy [Texstar a Back In Time-ot \[BiT\] ajánlja](#) a személyes fájlokra. Némi keresgélés után kiderült számomra, hogy a BiT készítői is kiválóan minősítették a BiT-et.

Mivel a régi – de megbízható – Dell Latitude E4300-as laptopunkon (második gépként használtam) nem alkalmaztam mentést, telepítettem a BiT-et, hogy többet tudjak meg róla. Remélem, a cikkem segít majd a BiT-tel való első lépésekben és bátorít e rugalmas, de hatékony eszköz felfedezésében.

A Back In Time kiforrott alkalmazás, eredetileg 2008-ban adták ki; minden jelentősebb disztribúcióban támogatott. A BiT-et egy olyan csapat fejlesztette, aminek Dan Oprea, Bart Koning, Richard Baley, Talor Raack és German Reitze is tagja volt.¹ A BiT-et a mostanra abbahagyott FlyBack projekt inspirálta, ami némileg a macOS mentő eszközét, a Time Machine-ját vette példának. A BiT a klasszikus rsync CLI eszközre alapul; Pythonban íródott és Qt5 GUI-val bír, és fut mind KDE, mind GTK-alapú asztali környezetben.

A Back In Time szépsége, hogy noha nagy mértékben testre szabható (később röviden áttekintjük), azoknak is megfelel, akik egyszerű programot keresnek az adataik mentésére. Beállítása teljes egészében grafikus felületen lehetséges; csak három dolgot kell a BiT-nek megadni: hová mentse a pillanatképet; mely könyvtárakat mentse; és mikor mentsen.

Egy kétágú mentési megoldás

A Dell laptopon a mentési stratégiám, hogy a Timeshift-et használom az operációs rendszer fájljaira (p. minden a /home könyvtáram kivételével) és a Back In Time-ot a személyes adataimra (pl. dokumentumok, képek, zenék, videók).

Tűnődhetsz ... „Mi a francért kellene nekem két eltérő mentő alkalmazás? Használhatnám a Timeshift-et egyedül mindenre?”

Ha egyetlen alkalmazást használsz, mint a Timeshift, amikor helyre kell állítanod a rendszeredet (pl. egy összekeveredett frissítés után), a Timeshift felülírja a dokumentumaidat is egy megelőző, korábbi állapotúra – ezt egyáltalán nem akarhatod. Ugyanakkor, ha külön mentésed van a op. rendszerről és a személyes fájljaidról, a Timeshift-tel visszatérhetsz egy korábbi munkállapotba anélkül, hogy az aktuális dokumentumaidat bántanád.

Telepítsd a Back In Time-ot

Az első lépés a következő két csomag telepítése a PCLinuxOS tárolóiból:

- * **backintime-common** (a parancssori kliens)
- * **backintime-qt** (a Qt5 GUI – grafikus felület)

Az aktuális stabil kiadás az 1.2.1, ami 2019-ből származik. Jóllehet a BiT használható kizárólag parancssorból, gondolom, a legtöbb felhasználó sokkal kényelmesebben érzi magát a GUI-változattal.

Készíts elő egy USB-kulcsot mentési tároló eszköznek (opcionális)

Ezt a laptopot elsősorban webböngészésre és szövegszerkesztésre használom, vagyis nincs túl sok adat rajta. Eldöntöttem, egy 16 GB-s USB-kulcs elegendő lesz mentési médiumnak és kizárólag ehhez az eszközhöz fogom használni.

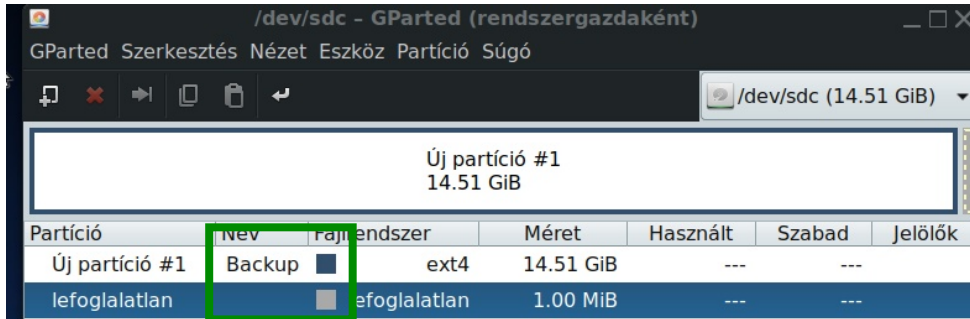
Az USB-meghajtót alaphoz FAT32-es fájlrendszerre formázva szállítják. Ugyanakkor, a Back In Time megbízhatóbb, Linux-barát fájlrendszert javasol olyat, mint az ext4. Gparted-dal legyalultam a meghajtót, gtp partíciós táblát és egyetlen, nagy, ext4-re formázott partíciót hozva létre.

Ha némi segítségre lenne szükséged, ez a rövid cikk szolgálhat tanácsokkal:

[How to Format USB Drives and SD Cards on Linux](#) – Linuxize 7 Jan. 2021.

A Gparted-dal az USB mentési partíciót el is neveztem („Backup”) ezeket a lépéseket követve:

<https://gparted.org/display-doc.php?filename=help-manual#gparted-name-partition>

A meghajtó egy USB-portba dugása és csatlakozás után futtattam a chown parancsot a terminál parancssorából, hogy beállítsam a felhasználó és a csoport jogokat magamra (felhasználónév david). (Egyedül én használom a gépet.

```
# chown david:david -R /media/770841ba(...)5ea03
```

Utolsó ellenőrzésként megpróbáltam egy kis szövegfájlt másolni a /home könyvtárból az USB-meghajtóra; sikerült. Ezután, az \$ ls -l paranccsal ellenőriztem a fájl tulajdonosát és az írási-olvasási engedélyeket. A várható eredményt kaptam:

```
[david@localhost ~]$ cd /media/770841ba-ae6e-4cbd-8b66-b3694ea5ea03
```

```
[david@localhost 770841ba-ae6e-4cbd-8b66-b3694ea5ea03]$ ls -l
```

```
drwx----- 2 david david 16384 Jul 13 13:22 lost+found/
```

```
-rw-rw-r-- 1 david david 1402 Jun 15 12:23 mesa-iris-test-dell-laptop.txt
```


A Back In Time használata

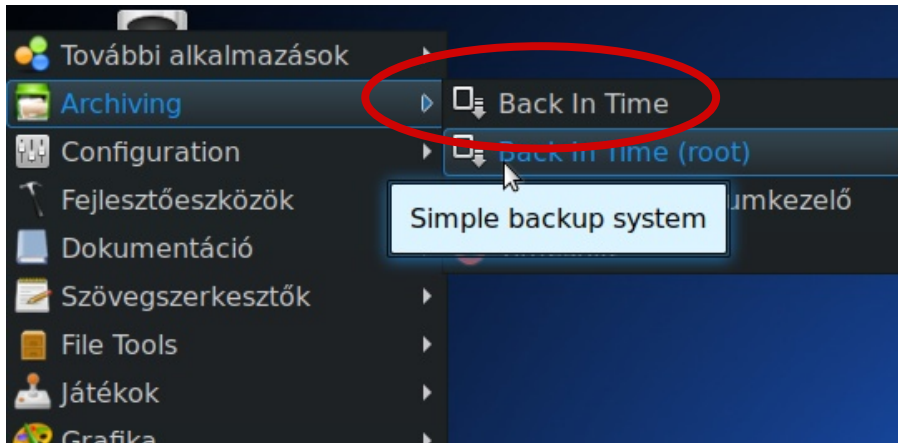
Mielőtt elindítanád a BiT-t, csatlakoztasd a külső meghajtódat (lett légyen az USB-kulcs, HD akár SSD):

Indítsd a BiT-et hivatkozással

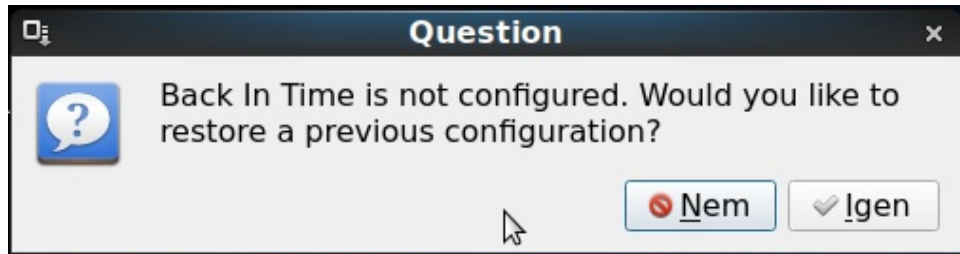
A program két bejegyzést telepít az „Archiving” menübe (a PCLinuxOS LXQt közösségi kiadás): Back In Time és Back In Time (root). A root-változat rendszergazda jogokkal fut, ami a rendszerkönyvtárak és -fájlok elérése miatt szüksége (pl. az op. rendszer teljes mentésekor). Mivel csak a személyes, szabványos fájljaidat fogod menteni, válaszd a Back In Time bejegyzést:

Az „Első futás” párbeszéd

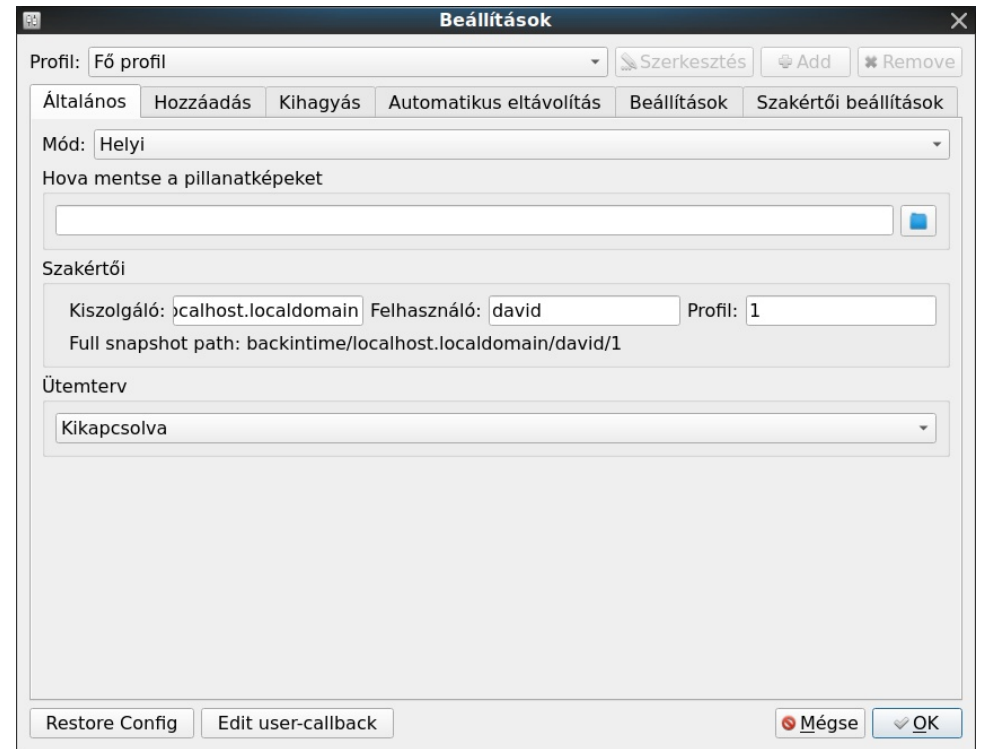
Amikor a Back In Time első ízben indul, egy párbeszédablak ugrik fel, kérdezve, hogy a korábbi beállításokat helyre akarod-e állítani. Minthogy, nincs ilyenem a „No”-t jelölve léptem tovább:

„Beállítások” párbeszéd

A „Beállítások” párbeszéd a BiT konfiguráló része. Számos fül található benne, amik végigvezetnek: Általános; Hozzáadás; Kihagyás; Automatikus eltávolítás; Beállítások; Szakértői beállítások. (Nyugalom. A folyamat nem olyan bonyolult, mint amilyennek tűnik, noha némi időbe telik a lehetséges opciók tüzetes áttanulmányozása.) Az egyes füleket külön megbeszéljük.

A beállítási folyamatot nem kell többször megismételned, ha már megcsináltad az első mentésedet; az összes információt a BiT-profilod tartalmazza.

A profil

A BiT lehetővé teszi eltérő beállításokkal külön profilok létrehozását. Például, a Fő profil készíthet mentéseket a belső meghajtókról, benne meghatározott könyvtárakkal; a Második profil menthet egyetlen külső meghajtót.

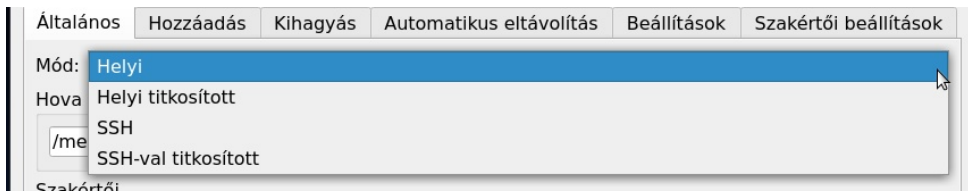
Lehetséges további szcenárió, amikor a Fő profil a /home partíciót menti, miközben a Második beállítható egy önálló Adat partíció mentésére. (Mielőtt további profilokat készíthetnél a Fő profilodat beállítanod, véglegesítened kell. További profil

hozzáadásához kattints az Add gombra, add meg a profil nevét az Új profil párbeszédben és válaszd ki a kívánt beállításokat a beállító felületen.

Az egyszerűség kedvéért a Fő profilban az alapbeállításokat elfogadtam.

Általános fül

Mód

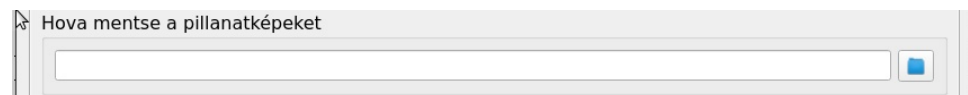

A Helyi mód egy helyi meghajtót jelent, legyen az belső (HD vagy SSD) vagy egy, a PC-hez csatlakoztatott külső meghajtó.

A Helyi-t választottam, mivel az USB-kulcsom menet közben csatlakozhat külső meghajtónak számít.

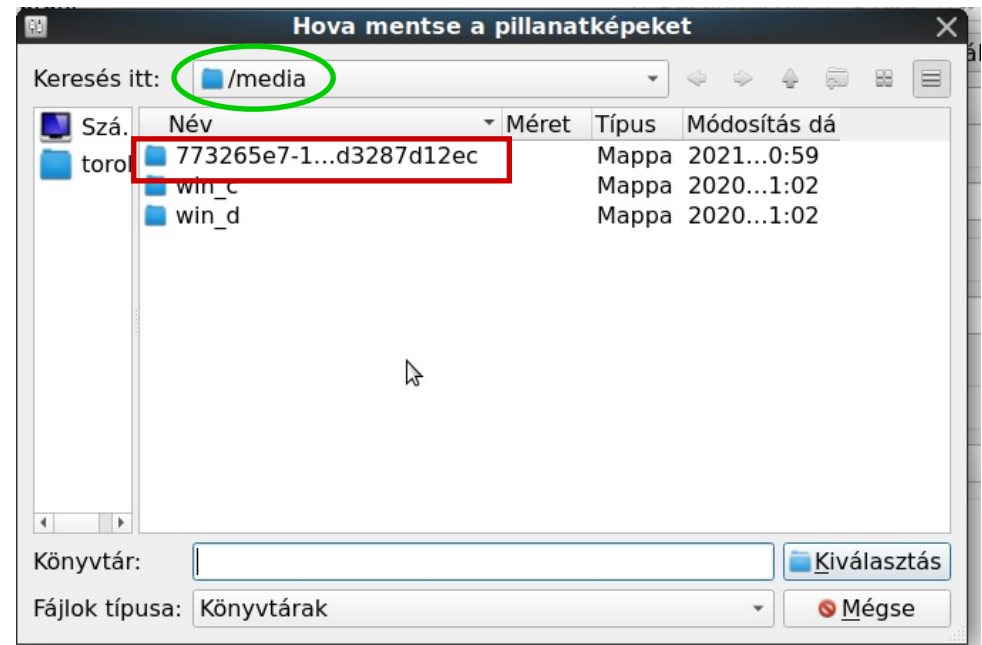
Az SSH és az SSH-val titkosított távoli használatra való, vagyis hálózati meghajtóhoz, vagy felhőhöz. Ha érdekel a BiT SSH-val történő beállítása javasolom Jack Wallen rövid cikknek tanulmányozását, „[How to configure Back In Time to Back up over SSH](#)” – Tech Republic, 2019. július 18.

Hová mentsük a pillanatképet

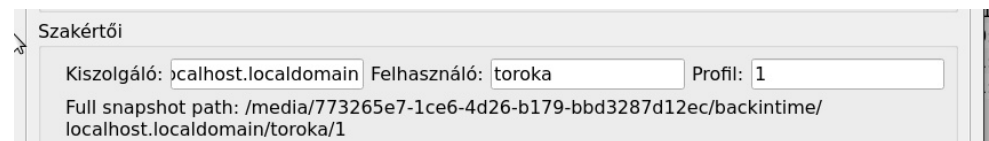
Ezután válaszd ki, hogy hová akarsz menteni.

Kattints a könyvtár ikonra és menj a mentési meghajtóhoz. (Ha az egy külső meghajtó, akkor már csatlakozva kell legyen.) Esetemben a hely a /media/770841ba(...)5ea03 (az UUID-jével jelölve):

Szakértői

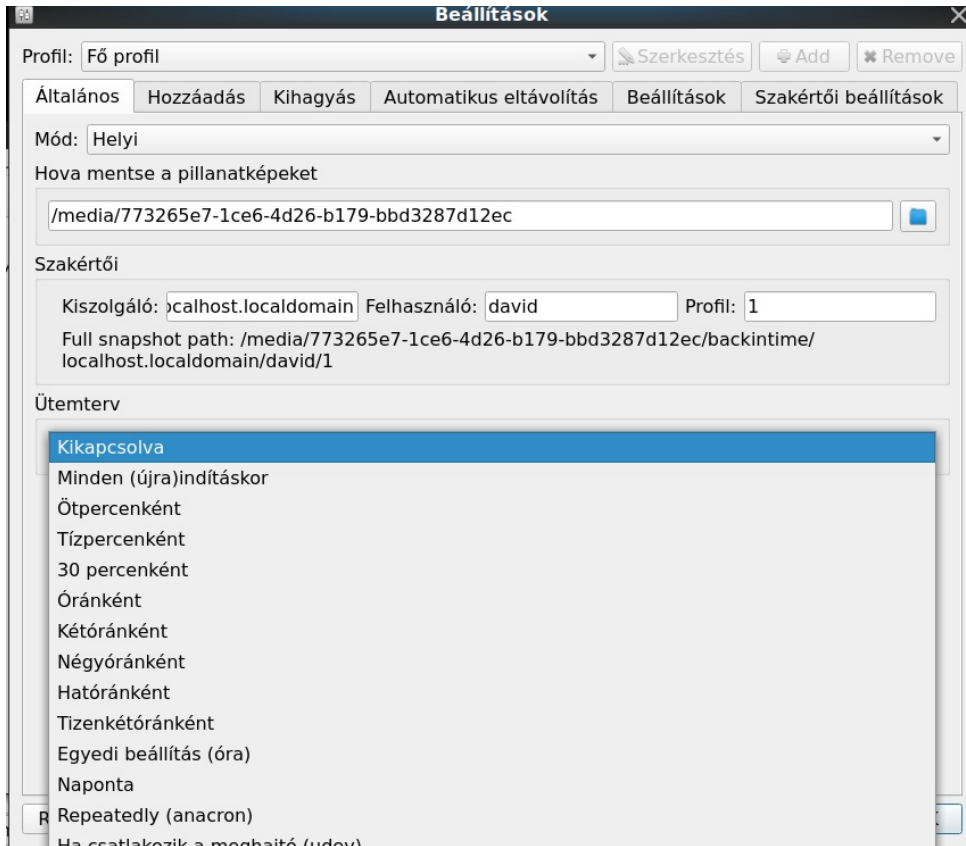
A Kiszolgáló, Felhasználó és Profil mezőket automatikusan tölti ki, nem kell megváltoztatni:

Ütemterv

Az Ütemterv szekciónak lenyíló menüje van, ami felsorolja a különféle mentés gyakorisági változatokat:

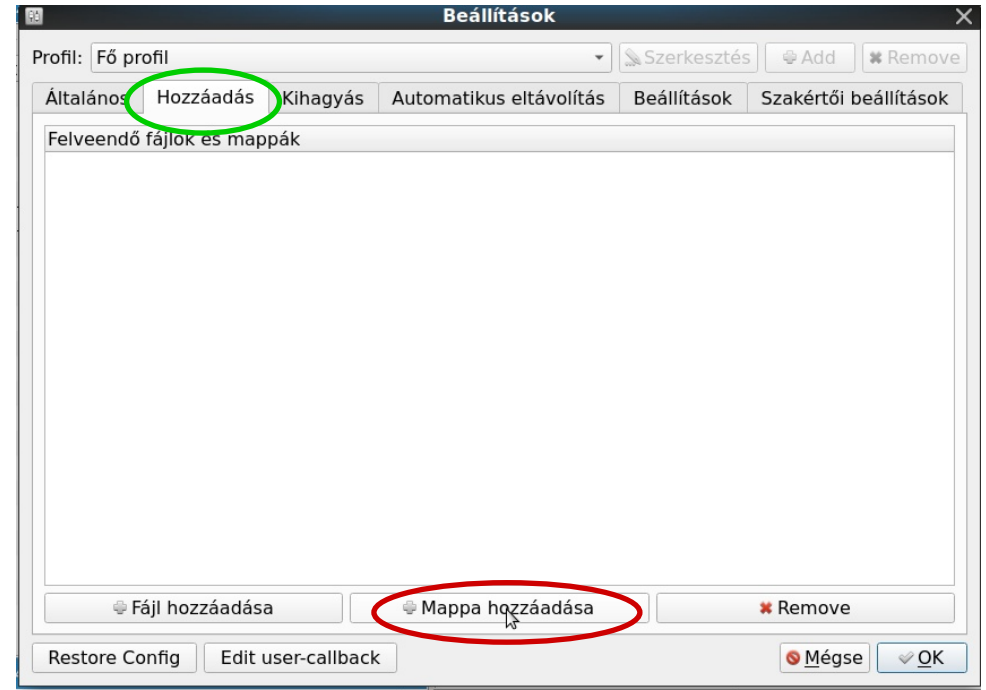

Megjegyzés: ha a mentésre használt eszköz / médium nincs állandóan csatlakozva a PC-hez, nem lehet ütemezni a pillanatkép készítést. Ám ez rendben van, ha eléggé fegyelmezett vagy a kézi mentésben.

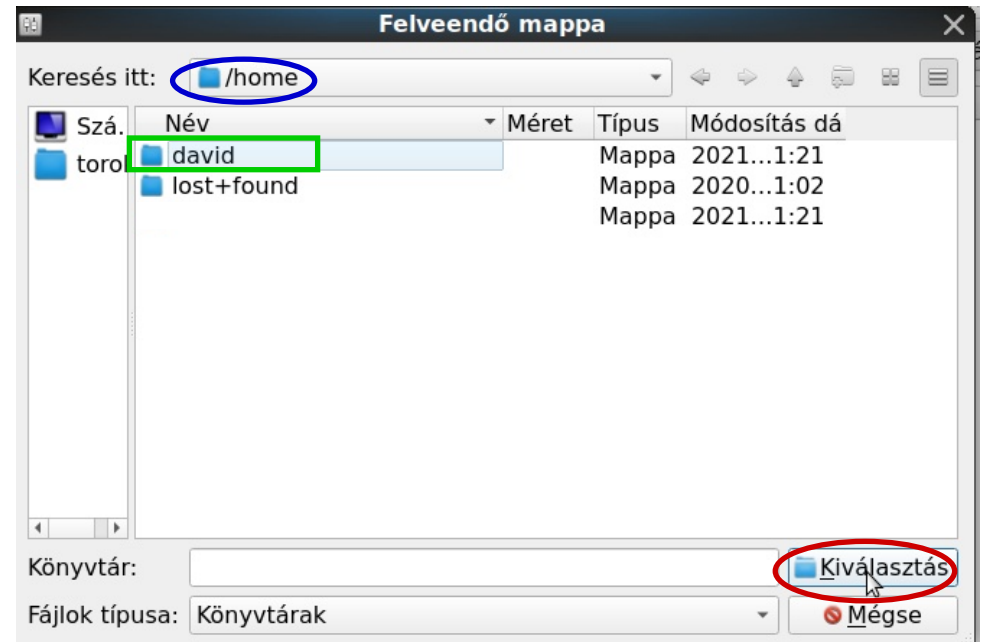
Én a Kikapcsolva opciót választottam, mivel az USB-meghajtó nincs mindig a laptopba bedugva és kézzel mentek.

Hozzáadás fül

A Hozzáadás fülnél lehet kiválasztani, hogy mely könyvtár(ak)at mentse. Kattints az „Mappa hozzáadásá”-ra, majd menj a kívánt könyvtár(ak)hoz.

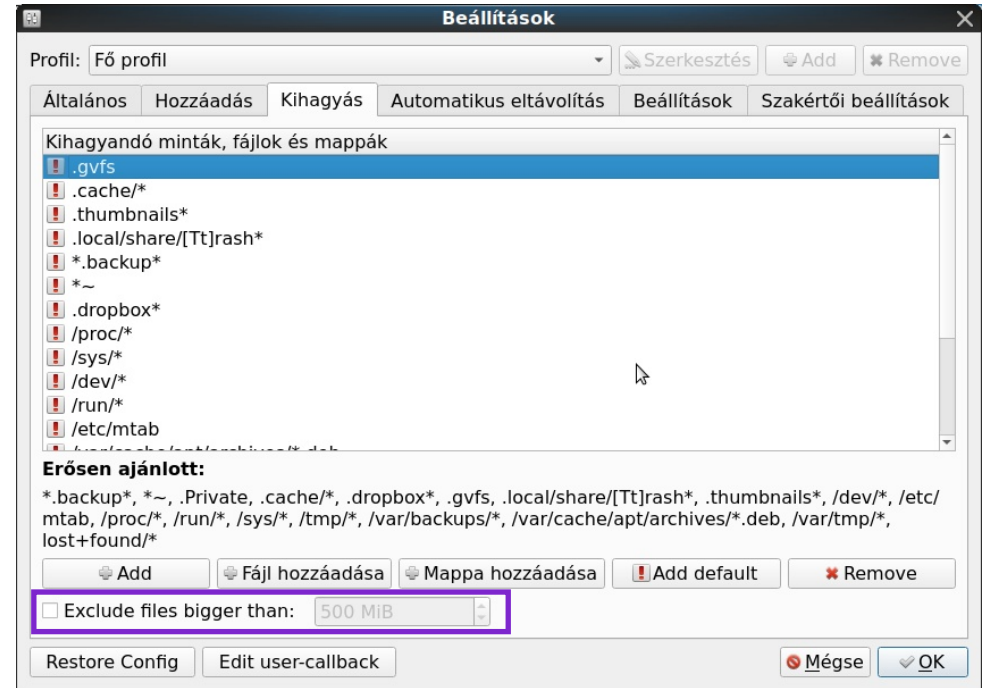
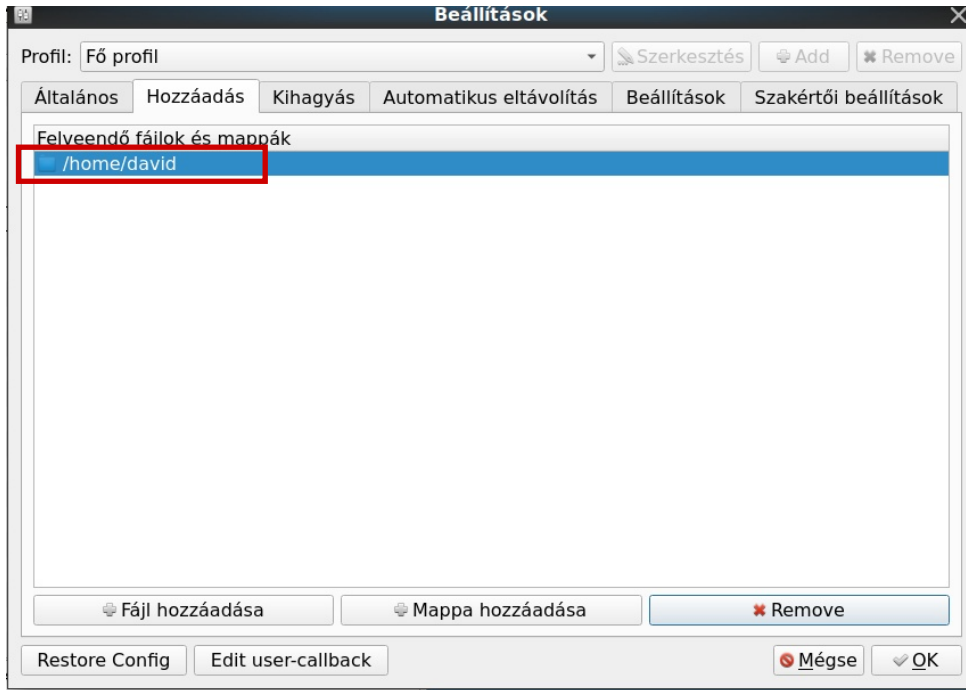

Én a /home/david könyvtárhoz mentem, majd a Kiválasztás gombra kattintottam:

Amikor ezzel a lépéssel megvagy, a választásod megjelenik a Beállítások ablakban:

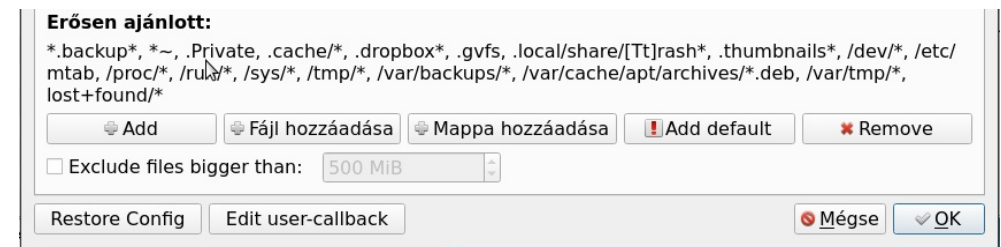

Mivel te döntesz a mentendő könyvtárakról, tetszőleges mentési összeállítást alakíthatsz ki, legjobban az igényeidre szabva.

Kihagyás fül

Ez előre kitöltött és az alapbeállítások eléggé indokoltak. Ugyanakkor további könyvtárakat adhatsz hozzá, ha akarsz. Kizárhatsz egész könyvtárakat, egyetlen fájlt vagy fájlcsoportot szabályos kifejezések formájában meghatározva.

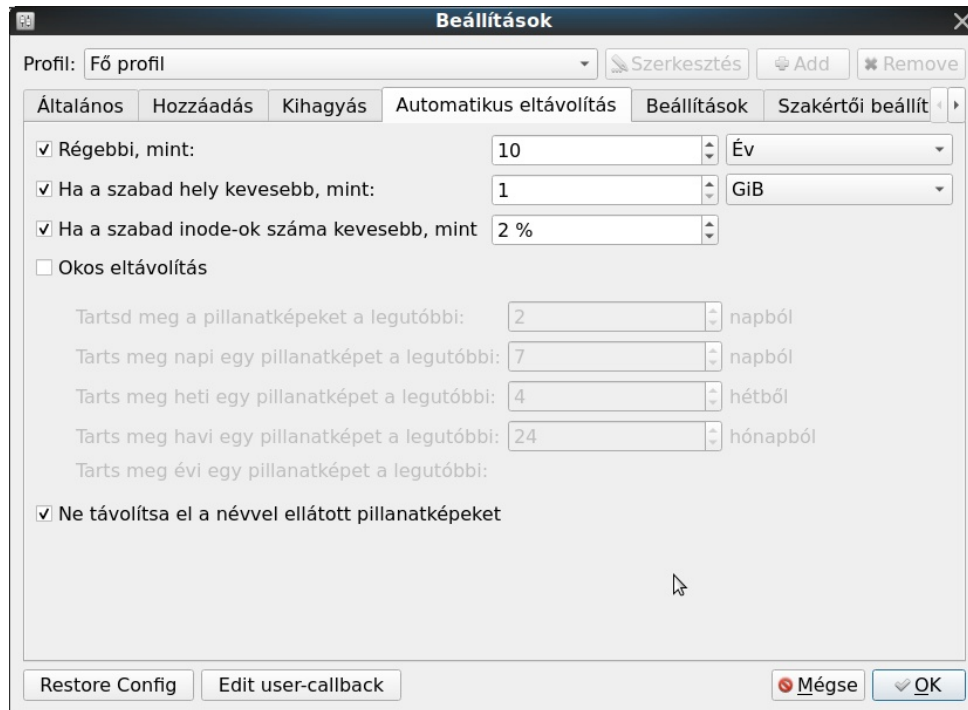
Hasznos opció, hogy a felhasználó által megadottnál nagyobb fájlokat ki lehet zárni. Például, általában az aktuális PCLinuxOS-verziók .iso képeit tárolom (MATE, Xfce, LXQt, Trinity, KDE) a Letöltés könyvtáramban; Ki szoktam zárni a mentésből, mivel könnyen újra letölthetőek ha és amikor szükségem lenne rá.

Automatikus eltávolítás fül

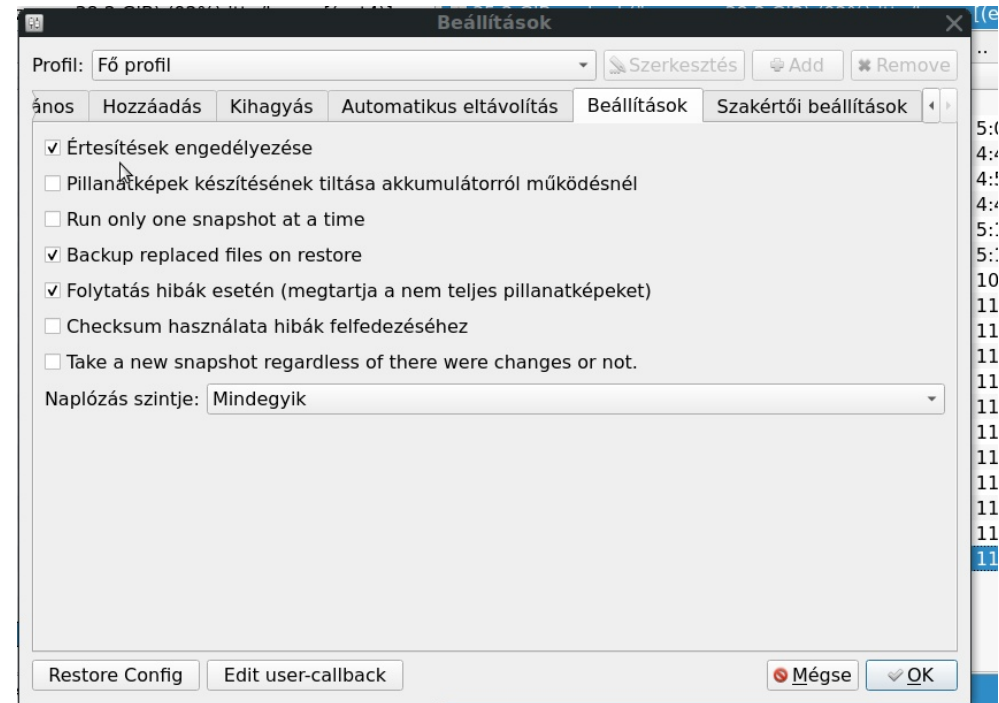
Az Automatikus eltávolítás finoman hangolt ellenőrzést biztosít a pillanatképek fölött. Eltávolíthatasz mentéseket automatikusan, a koruk alapján és a szabad, illetve elérhető tárolótér szerint.

Az alapbeállítások kielégítik az igényeket, így változatlanul hagytam:

Beállítások fül

Itt további testre szabásra van mód, ugyanakkor az alapbeállítások a legtöbb felhasználónak megfelelnek. Egy opció, aminek a laptophasználóknak tetszhet: „Pillanatképek készítésének tiltása akkumulátorról működésnél”:

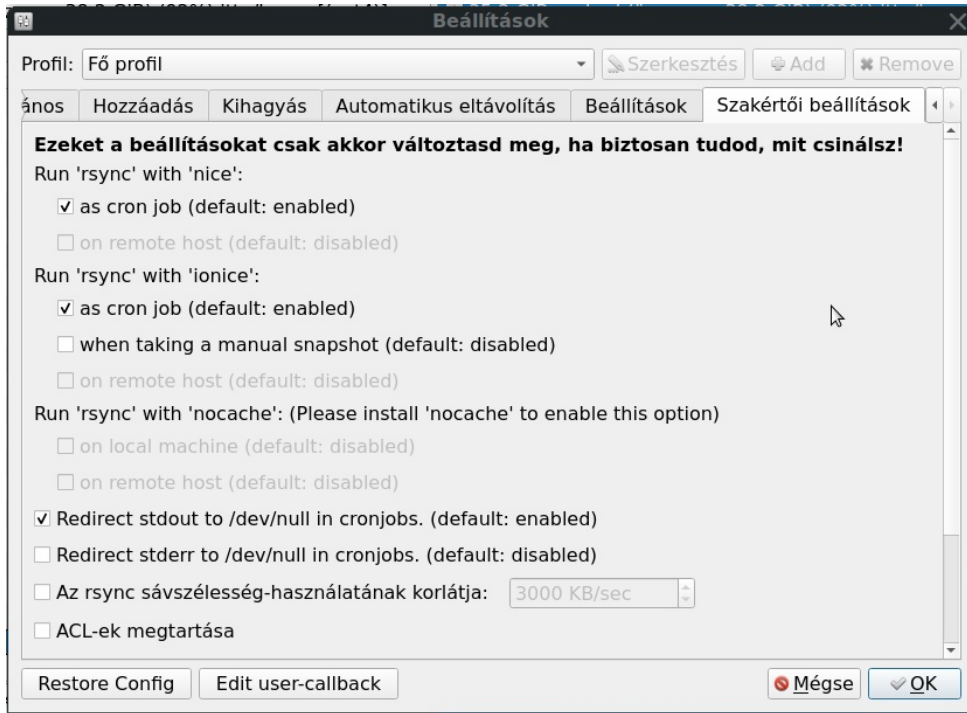

Szakértői beállítások

Ennél a fülnél ott van az ominózus félkövéren szedett figyelmeztetés: Ezeket a beállításokat csak akkor változtasd meg, ha biztosan tudod, mit csinálsz! Ezért nem sokat vacakoltam, elfogadtam az alapbeállításokat:

Back In Time: első lépések a Linux időgéppel

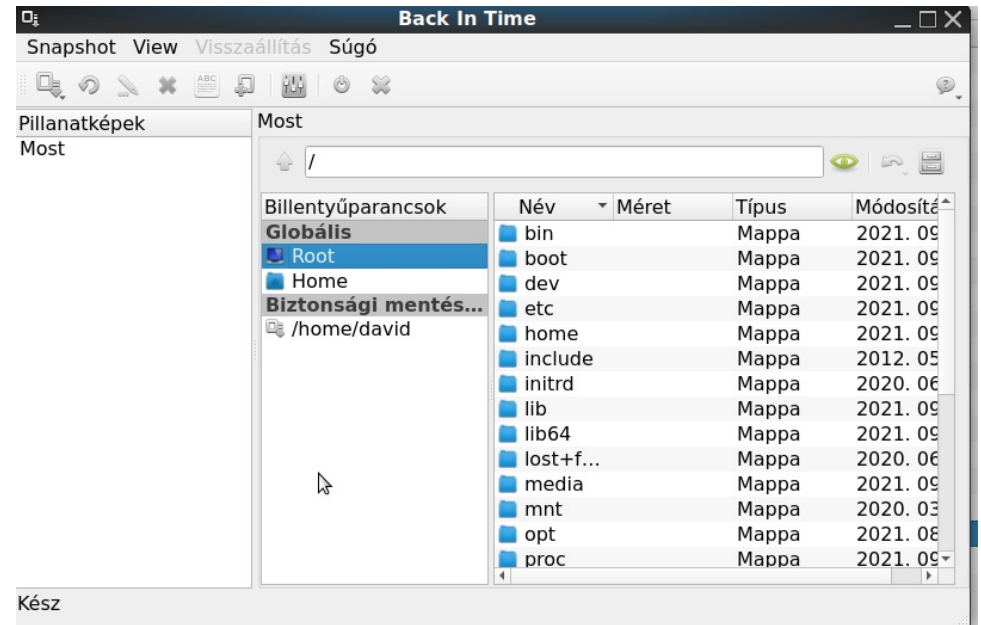
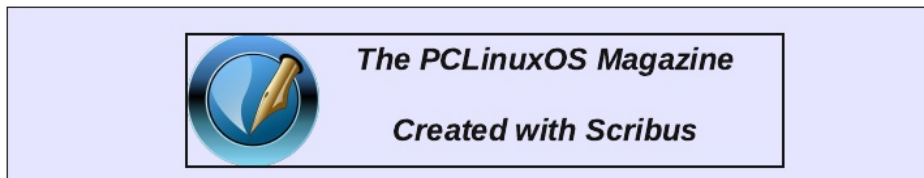

Gratulálok! A BiT alapvető beállításai készen vannak. A következő lépés a tényleges pillanatkép elkészítése.

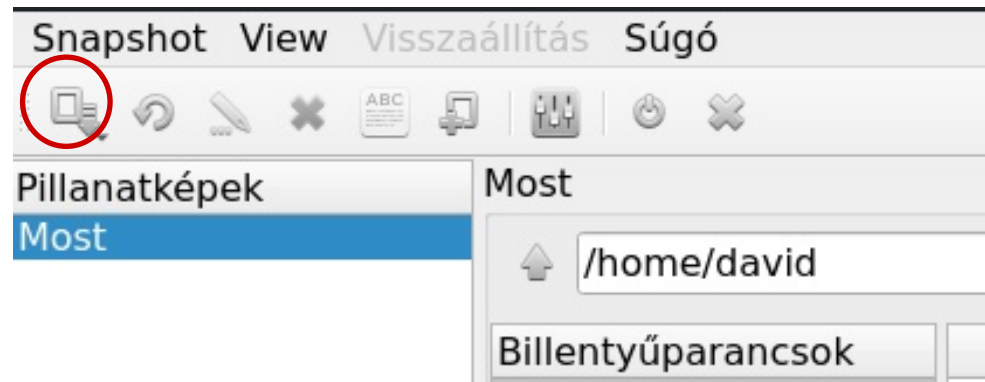
Pillanatkép készítése

Kattints az OK-ra a Beállítások párbeszédben (jobb alsó sarok) a beállítások véglegesítéséhez.

Ez elindítja a BiT fő ablakát:

Kattints a floppy ikonon pillanatkép készítéséhez:

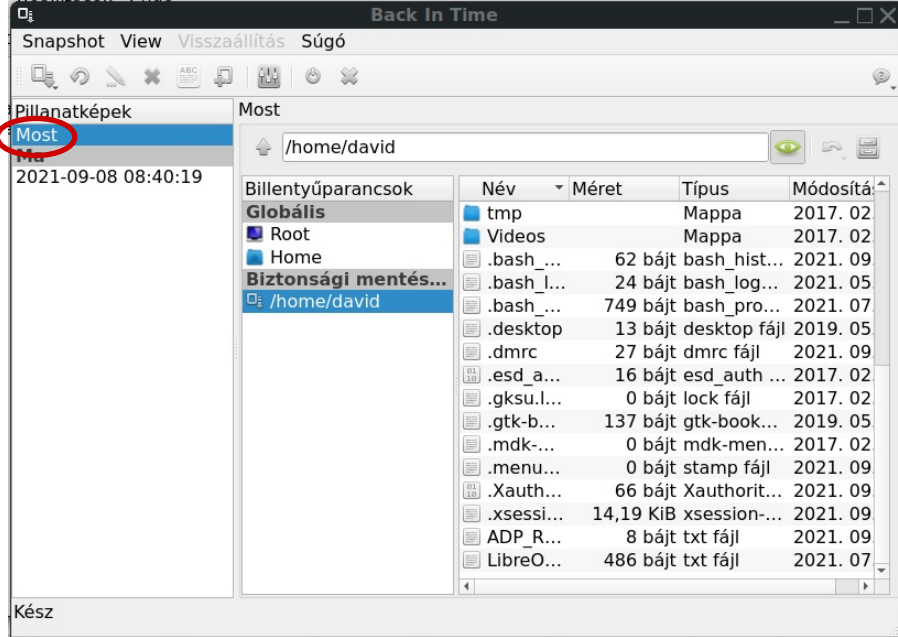
Megjegyzés: az első mentés nagy valószínűséggel sokáig tart ... Ez normális, tehát várj türelmesen. A következő mentések sokkal gyorsabbak, mivel inkrementálisak, vagyis a BiT csak a korábbi mentés óta megváltozott fájlokat menti.

Amikor a mentés befejeződik, két bejegyzést fogsz látni (bal oldalt) a Pillanatképek oszlop alatt: Az egyik Most címkéjű, a másik egy pillanatkép-időbélyeg (azaz a mentés).

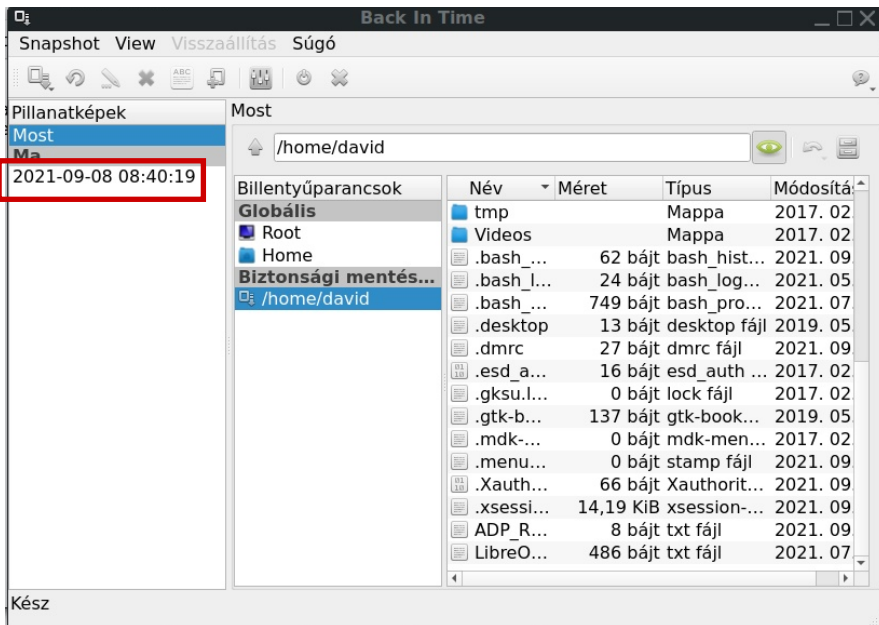

Back In Time: első lépések a Linux időgéppel

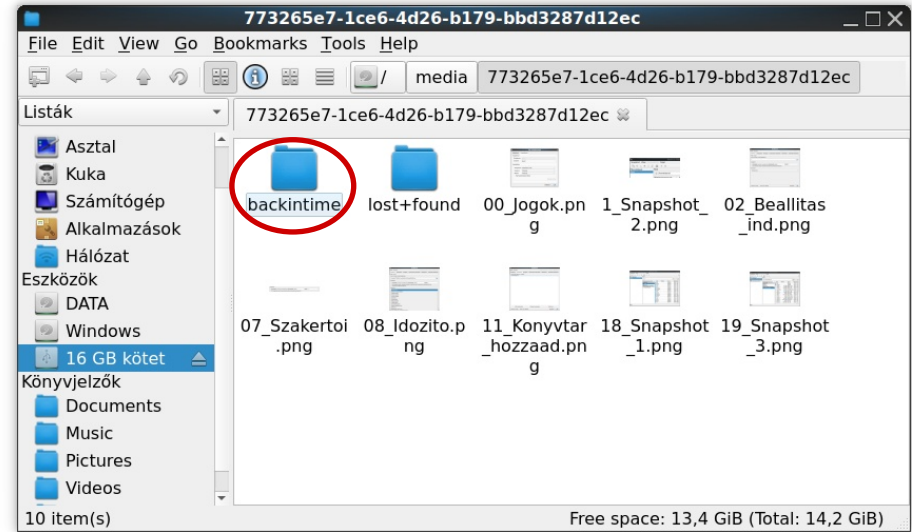
A Most a helyi fájlrendszer pillanatképe; pontosan azok a fájlok látszanak, amiket a rendszer fájlkezelőjében (Dolphin, Caja, Thunar, PCManFM-Qt stb.) látnál.

Az idővonal a végrehajtott mentéseket sorolja fel:

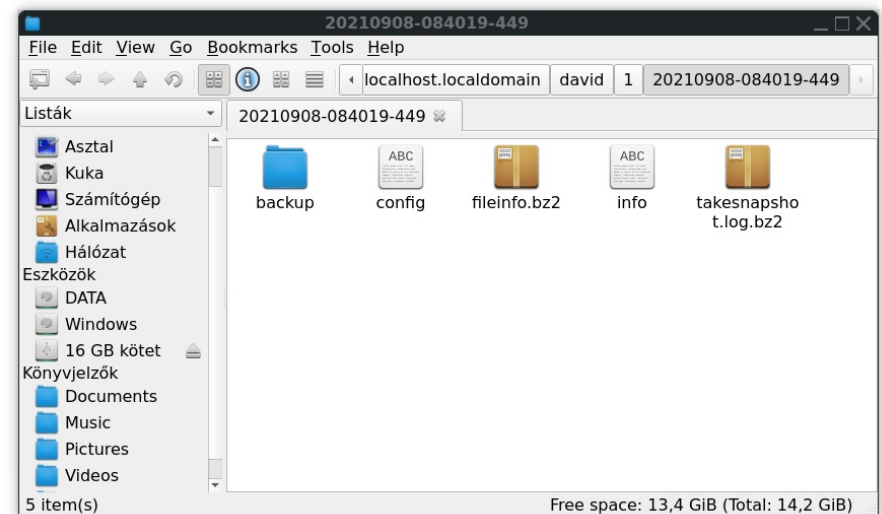

Az első futtatás után a BiT készít egy backintime könyvtárat a mentési eszközön:

Helyreállítás

A Back In Time a mentéseket sima szövegfájlként tárolja. Ez lehetővé teszi a helyreállítást BiT nélkül, ha kell. A mentési pillanatképek fájlok és könyvtárak formájában vannak, így közvetlenül böngészheted. Amennyiben a mentésed külső HD-n van, csatlakoztathatod másik linuxos PC-hez és eléred a fájljaidat konvertálás vagy kibontás nélkül.

Back In Time: első lépések a Linux időgéppel

A fájlok tulajdonosi és csoportengedélyei önálló, tömörített fájlban vannak elmentve, fileinfo.bz2 néven.

A Back In Time képes a fájlokat egyedileg vagy mappa, könyvtár szinten helyreállítani.

Egyedi fájlok visszaállítása

Ahhoz, hogy teljesen mértékben megítélhessük a BiT-et, legjobb, ha működés közben látjuk. Lejjebb, a „További források” résznél csatoltam két videó oktató anyag hivatkozását (időbélyeggel); bennük a fájlhelyreállításról rövid bemutatók is láthatók.

Mindazonáltal a folyamat alapvetően a következő: kiválasztod a pillanatkép dátumát; átnézed a mentési könyvtárakat; megkeresed a helyreállítandó fájlt; kijelölöd; és rákattintasz a Visszaállítás gombra.

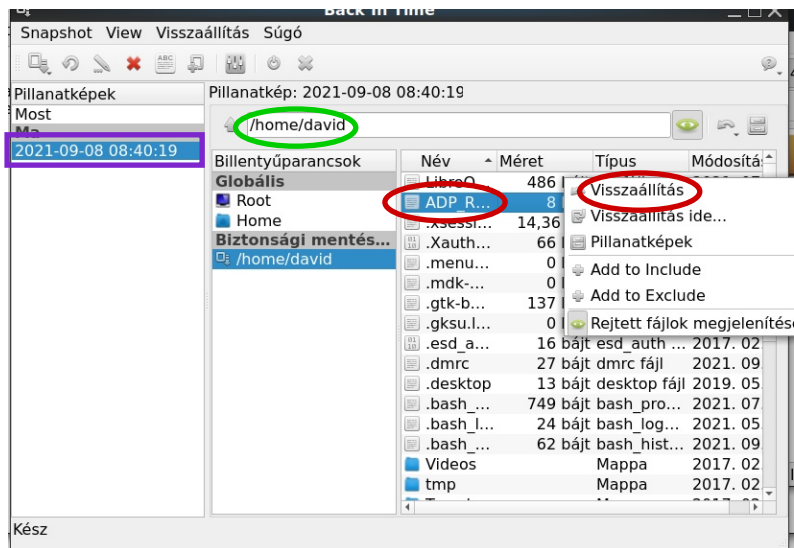
Példaként tesztelésre töröltem egy fájlt az aktuális Documents könyvtárból: egy ADP_recipe_bk_full.pdf nevű receptkönyvet.

Tudom, hogy a fájl a 2021-09-05 pillanatképemben megvan, ezért jelöléssel kiválasztottam a pillanatképet a BiT fő ablakában.

Elmentem a (mentési) Documents könyvtárhoz és kiválasztottam.

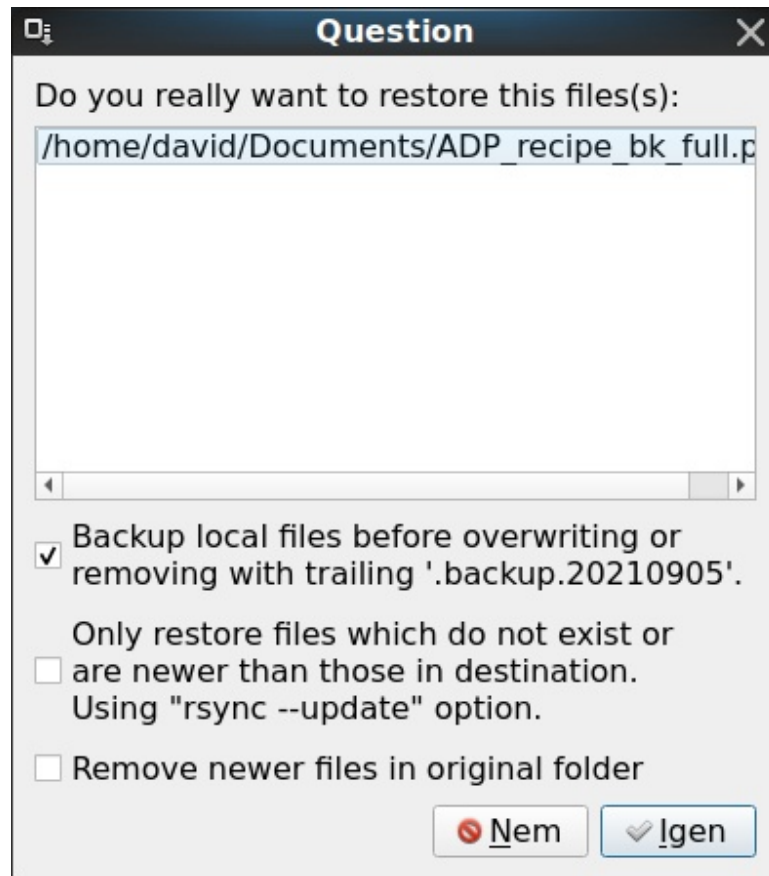
Ezután megkerestem a receptkönyvet és a kiválasztáshoz rákattintottam.

Jobb kattintás és kiválasztottam a Visszaállítási opciót:

Egy párbeszédablak jelent meg kérdezve: Do you really want to restore this file?

Az esetek zömében az első opció (az alapbeállítás) a legjobb választás.

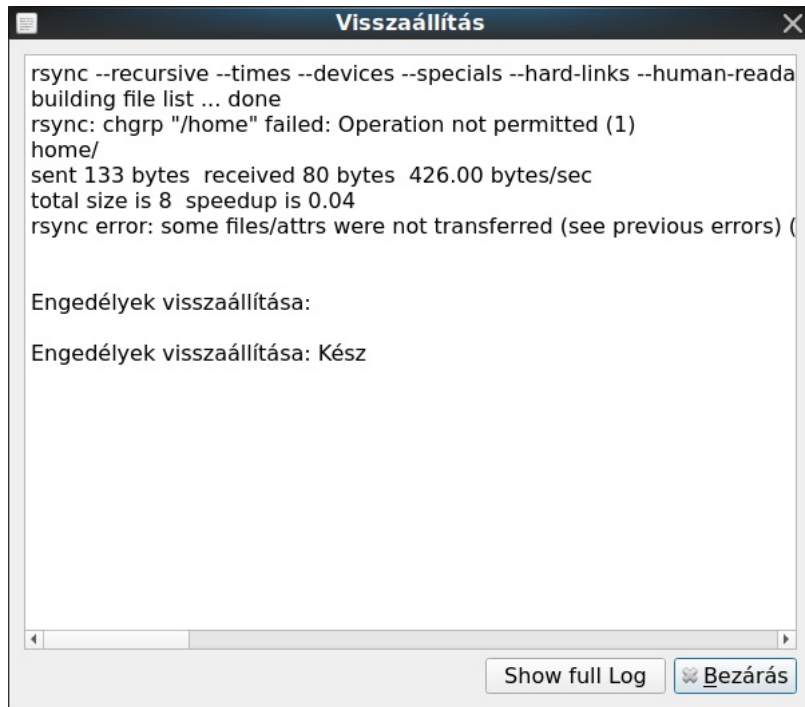

Azután rákattintottam az Igen-re a továbblépéshez.

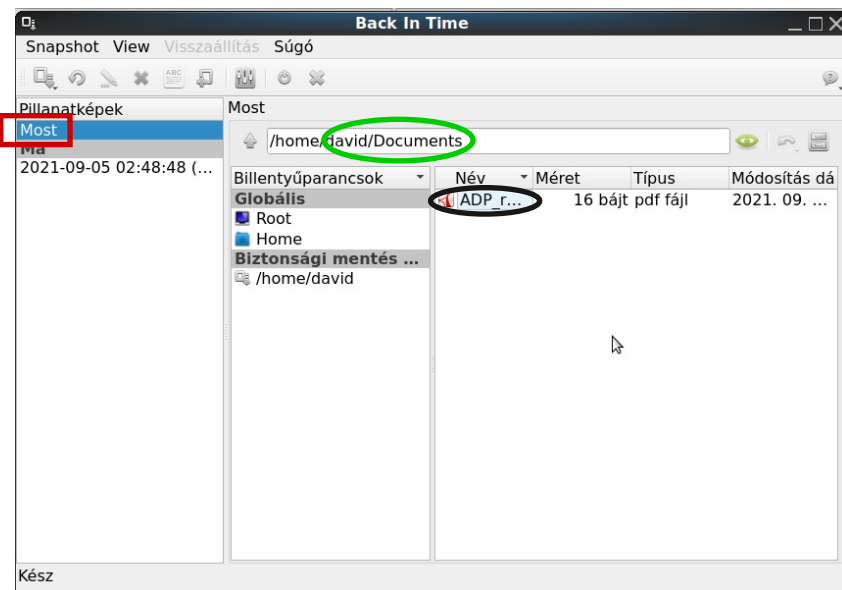
A Visszaállítási folyamat futása során egy ablak ugrott fel a naplózott információkkal. Rákattintottam a Bezárás gombra, amikor a folyamat véget ért.

Back In Time: első lépések a Linux időgéppel

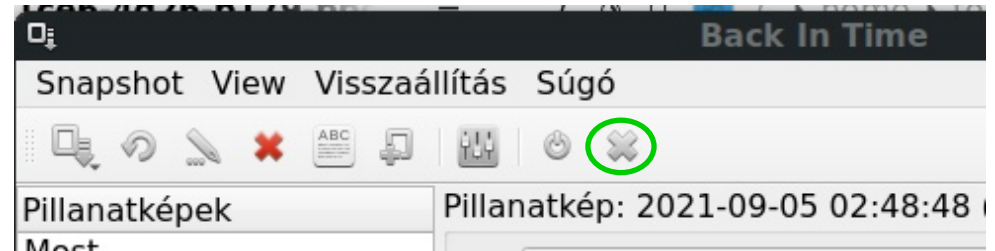
Voilà! Amikor ellenőriztem az aktuális Documents könyvtáramat, a fájl varázslatosan helyreállt:

Kilépés a Back In Time-ből

Amikor kész vagy, lépj ki a BiT-ből az eszközsávban látható piros X-re kattintva .

(Alternatív lehetőség, hogy Ctrl + W-t nyomsz):

Ne felejtse el leválasztani és biztonságosan eltávolítani a külső mentési médiumot (ha kézi helyreállítást végzel).

További források:

A többet akarsz olvasni a Back In Time-ről, megnézheted a program dokumentációját itt:

<https://backintime.readthedocs.io/en/latest/>

Noha az alkalmazás használatának részleteit itt nem tárgyaltuk, a beállítási lehetőségekből sokat itt részletesen elmagyaráznak.

A legfrissebb, alapos és kezdőbarát videó oktatóanyagokat, amiket a YouTube-on találtam, az EF-Linux (Ermanno Ferrari) és az Optimal Cadence (Kirt) készítették.

<https://www.youtube.com/watch?v=Mnfz6gBFhi8>

EF - Linux Made Simple. "Arch Linux post-install: Backup and restore your personal files with Back In Time." 1 Apr. 2020. (7 min., 26 sec.) Az előadó a Back In Time-mal ténylegesen 2:25-nél kezd el dolgozni. Noha Arch Linux-ot futtat, a BiT működése azonos, függetlenül a disztribúciótól.

A BiT helyreállítási működését a videóban 5:38-tól 6:05-ig mutatja be egy példán keresztül.

https://www.youtube.com/watch?v=nbly4RS_EZc

Optimal Cadence. "Back up and restore Elementary OS and other Ubuntu distros using Timeshift and Back In Time." 15 Feb. 2020. (31 min., 39 sec.)

A házigazda a Back In Time használatáról 5:02-nél kezd el beszélni és 14:45-ig tart. A BiT használatát visszaállításra felhasználói módban 22:04-től 24:03-ig mutatja

Összegzésként, a Back In Time nagyszerű eszköz, ami segít a mentési rutinod kialakításában. A World Backup Day's [weblap](#)² és más, online források szerint fájlok elvesztése sokkal gyakoribb, mint gondolnád. Idén több, mint 60 Millió számítógép tönkremenetelével számolhatunk és az emberek 30%-a sosem mentett. Nem az a kérdés, hogy vesztesz-e el adatot, hanem hogy mikor. A bölcsnek ennyi is elég – Boldog Back Up-olást a BiT-vel!

1 Germar Reitze, a BiT jelenlegi főfejlesztője egyben építész is. Ő tervezte a németországi Olpe-ban található Deutscher Kinderhospizverein (német gyermek hospice alapítvány) számára a Zyklus” (ciklus) nevű vízfolyást. A víz útja csúszkák elmozdításával megváltoztatható, ezzel szimbolizálva, hogy az élet olyan – akár a víz – néha más irányt vesz, de továbbra is folyik. A vízforrásról néhány képet [itt](#) lehet látni: <https://www.deutsche-kinderhospizstiftung.de/ueber-uns/historie>

2 A World Backup Day kiemeli a mentéses adatvédelem fontosságát. A „kockáknak” való ünnepet minden év március 31-én tartják. Az ötlet – néhány aggódó Reddit felhasználótól, 2011-ből – eredetileg április 1-jére, a Bolondok napjára történő utalás akart lenni. (Ha nem akarsz adatokat veszíteni, hogy bolondnak nézz ki, végezz mentést rendszeresen [március 31-én].)

The PCLinuxOS Magazine Special Editions!

Get Your Free Copies Today!